Datum: 18 maart 2021
Onderwerp: Voortgang Sportvisserij Loodvrij

Geachte bestuurders,

Door middel van deze brief willen wij u informeren over de stand van zaken met betrekking tot het afbouwen van het loodgebruik in de hengelsport. Lood hoort niet thuis in het water. Daarom werkt de sportvisserij samen met andere (overheids- en natuur)organisaties aan het terugdringen van het loodgebruik in de hengelsport. We schrijven dit mede namens de hengelsportvereniging in uw gemeente.

Georganiseerde sportvisserij
Heel veel mensen vissen in Nederland. Het is één van de meest beoefende buitenactiviteiten. Op voetbal na is Sportvisserij Nederland – tevens lid van NOC*NSF – met bijna 700.000 leden de grootste sportbond. We hebben dan ook een grote organisatie met veel kennis over water en vis. Binnen heel veel gemeenten is de hengelsportvereniging een van de grootste , zo niet de grootste, sportverenigingen. Hengelsportverenigingen organiseren tal van activiteiten op het gebied van educatie en participatie, waaronder vislessen voor de jeugd en vissen met ouderen, wat samen met het Instituut voor Natuureducatie (IVN) wordt gedaan. Sportvissers genieten van het buiten zijn en zijn over het algemeen echte natuurliefhebbers.

Green Deal Sportvisserij Loodvrij
Veel sportvissers gebruiken lood als verzwaring van de lijn. Lood is slecht voor mens, dier en milieu. Onderzoek door Wageningen Marine Research heeft aangetoond dat het loodverlies veel minder groot is dan eerder werd aangenomen en door sommigen – zoals bijvoorbeeld de Stichting Gezond Water – nog altijd bewust wordt gesuggereerd (voor details zie de bijlage). Dit neemt niet weg dat we vanuit de sportvisserij het loodgebruik willen terugdringen en uiteindelijk stoppen. Met de Rijksoverheid (4 ministeries), de Unie van Waterschappen, Natuurmonumenten en Dibevo (brancheorganisatie gezelschapsdieren) is daarom in 2018 de Green Deal Sportvisserij Loodvrij afgesloten. Het doel van deze Green Deal is het stoppen van het loodgebruik in de sportvisserij in 2027. Daarbij wordt gestreefd naar een reductie van 30% in 2021. Inzet daarbij is om via een cultuuromslag en gedragsverandering [redacted] snel terug te dringen. Via verschillende sporen (waaronder uitgebreide [redacted]otgebieden) wordt hard gewerkt om dit te realiseren. In het najaar van 2021 wordt de Green Deal geëvalueerd en zal beoordeeld worden of aanvullende inzet en/of maatregelen nodig zijn.

Gedragsverandering en toename gebruik loodvervangers
Samen met de Green Deal partners hebben we bewust gekozen voor een tijdpad van tien jaar (2027) en een tussendoel na drie jaar (2021). Het vraagt tijd om draagvlak te creëren en een gedragsverandering te bewerkstelligen. Zeker ook omdat we ons niet alleen richten op de eindgebruiker, de sportvisser maar ook op detaillisten en (internationale) producenten. De betrokkenheid en het enthousiasme vanuit verenigingen en sportvissers om de hengelsport te verduurzamen nemen snel toe. Dat blijkt bijvoorbeeld uit de verschillende loodvrije pilotgebieden en de meer dan 100 loodvrije evenementen die jaarlijks worden georganiseerd.

Pilots
Als voorbeeld van een pilot loopt in het gebied van Waterschap Drents Overijsselse Delta de pilot Brouwersgat en Bijkersplas nu reeds een jaar. In samenwerking met het waterschap, de gemeente, de lokale hengelsportvereniging en lokale ondernemers is dit pilot tot stand gekomen. Door bebording aan deze wateren te plaatsen en het instellen van inruillocaties bij lokale hengelsportzaken worden vissers gestimuleerd om over te schakelen naar loodvrije alternatieven. In het gebied van Waterschap Vechtstromen wordt dit jaar gestart met een pilot op drie locaties, Stadsgracht Coevorden, Christinalustvijver te Enschede en de bergingsvijver ten zuiden van Oldenzaal ‘De Kweek’.
Verder zijn veel hengelsportverenigingen bezig met het bewustmaken van hun leden. Bijvoorbeeld HSV het zwarte water Genemuiden, deze HSV heeft dit voorjaar een fotoactie gehouden voor de jeugd

waarbij alle inzendingen een loodvrij pakket ontvingen. Hierbij zien ook de verenigingen erop toe dat het loodvrije vissen aanslaat en er bewustzijn wordt gecreëerd.

Steeds meer sportvissers gebruiken milieuvriendelijke vervangers voor lood. In 2019 maakte al 17% van de sportvissers gebruik van loodvervangers.

Europees loodverbod
Ook in Europa staat het gebruik van lood in de jacht en hengelsport in de belangstelling. Het European Chemical Agency (ECHA) heeft na uitgebreid onderzoek onlangs voorgesteld om de verkoop en het gebruik van lood in de hengelsport binnen enkele jaren in banden te leggen (voor details zie de bijlage). Dit voorstel is in lijn met de doelstelling van de Green Deal Sportvisserij Loodvrij. De verwachting is dat de ontwikkeling van loodvervangers hiermee in een stroomversnelling komt.

Binnen de georganiseerde hengelsport werken wij hard aan een loodvrije sportvisserij en wij zijn, samen met de hengelsportvereniging(en) in uw gemeente, daarbij graag uw partner.

Alle informatie over Sportvisserij Loodvrij kunt u vinden op www.sportvisserijloodvrij.nl

Heeft u naar aanleiding van deze brief of over sportvisserij in zijn algemeenheid nog vragen, schroom dan niet om ons te bellen of te mailen. Wij helpen u graag verder.

Met vriendelijke groet,

Namens Sportvisserij Oost Nederland,

Hans Gels
Directeur Sportvisserij Oost-Nederland
[redacted]

Bijlagen:
- *Nieuwsbericht “Minder loodverlies, minder loodalternatieven gebruikt” 25 november 2020*
- *Nieuwsbericht “Voorstel Europees loodverbod” 4 februari 2021*

Minder loodverlies, meer loodalternatieven gebruikt

25 november 2020

25Nov 2020

Nieuw onderzoek in opdracht van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit laat zien dat het loodverlies van sportvissers veel lager uitvalt dan eerder werd becijferd. De jaarlijkse hoeveelheid loodverlies door de sportvisserij wordt geschat op 22,9 ton in het zoute (was 470 ton) en op 7,3 ton in het zoete water (was 54 ton).

Bovendien laat het onderzoek zien dat het percentage sportvissers dat een loodalternatief gebruikt is gestegen van 10% in 2017 naar 17% in 2019.

Bij aanvang van de Green Deal Sportvisserij Loodvrij – de overeenkomst die Sportvisserij Nederland met diverse ministeries, de Unie van Waterschappen, Natuurmonumenten en Dibevo heeft gesloten om het gebruik van lood binnen de sportvisserij de komende jaren volledig af te bouwen – werd in het toenmalige onderzoek nog van een zeer hoog loodverlies uitgegaan.

Een forse overschatting, zo blijkt nu. Dat is grotendeels te verklaren doordat de cijfers van het eerste onderzoek zijn gebaseerd op een kleine groep fanatieke sportvissers.

Lastig te vergelijken

Het nieuwe onderzoek naar de cijfers van het geschatte jaarlijkse loodverlies door sportvissers stemt zowel bij Sportvisserij Nederland als de Green Deal partners tot tevredenheid. Het ingeschatte

loodverlies ligt aanzienlijk lager en steeds meer sportvissers – vooral degene die fanatiek zijn en vaker vissen – gebruiken loodvervangers.

Daarbij moet wel de kanttekening worden geplaatst dat beide onderzoeken door de verschillen in opzet niet één op één met elkaar te vergelijken zijn. Waar het eerste onderzoek een forse overschatting betrof, kunnen deze nieuwe cijfers mogelijk een beperkte onderschatting zijn.

Daarom wordt momenteel het recente onderzoek herhaald. De resultaten hiervan zullen straks goed te vergelijken zijn met de meest recente uitkomsten ten aanzien van loodverlies, aangezien dezelfde methodiek en werkwijze wordt gehanteerd.

Meer alternatieven

Hopelijk zal dit laten zien dat de dalende trend zich voortzet. Van belang daarbij is dat er ook dit jaar weer veel goed bruikbare loodalternatieven op de markt zijn gekomen. Zo kan iedere sportvisser – ongeacht welke tak van de hengelsport je voorkeur heeft – kiezen uit diverse vervangers voor loodgewichten.

Op www.sportvisserijloodvrij.nl vind je een actueel overzicht van de beschikbare loodalternatieven. Daar staan ook de diverse gepubliceerde onderzoeken en meer informatie over de Green Deal Sportvisserij Loodvrij.

Voorstel Europees loodverbod

04 februari 2021

04Feb 2021

Het European Chemical Agency (ECHA) stelt voor om het gebruik van lood in onder meer de jacht en hengelsport in de Europese Unie te verbieden. Dit is de uitkomst van onderzoek naar en de beoordeling van de gezondheids- en milieurisico's van lood in deze sectoren. Het voorstel aan de Europese Commissie is om zowel de verkoop als het gebruik van lood in de hengelsport (werpgewichten en in kunstaas) binnen enkele jaren aan banden te leggen.

In juli 2019 heeft de Europese Commissie het ECHA gevraagd om het gebruik van lood in de jacht en hengelsport te inventariseren en om, indien nodig, met een voorstel voor beperkingen te komen. Lood is een giftige stof voor mens, dier en milieu en het gebruik daarvan dient te worden teruggedrongen. Het ECHA komt tot de conclusie dat het gerechtvaardigd is om lood in de jacht en hengelsport te verbieden. Eind januari 2020 heeft de Europese Commissie een vergelijkbaar voorstel van het ECHA voor een verbod van lood in de jacht in en rondom natte natuurgebieden overgenomen.

Voorstel loodverbod hengelsport

Het ECHA stelt voor om de verkoop en het gebruik van lood in visgewichten en in kunstaas te verbieden met een overgangsperiode van drie jaar voor gewichten t/m 50 gram en een overgangsperiode van vijf jaar voor gewichten vanaf 50 gram. Daarnaast is het voorstel om per direct het gebruik van lood te verbieden wanneer opzettelijk lood wordt verloren, zoals bij zogenaamde drop off technieken. Deze termijnen gelden overigens vanaf het moment dat de Europese Commissie een besluit hierover heeft genomen. Vanaf 24 maart 2021 start het ECHA met een publieke consultatie van zes maanden. Vervolgens vindt er een risicobeoordeling en een sociaaleconomische analyse plaats. Daarna volgt een definitief advies aan de lidstaten en beslist de Europese Commissie over het voorstel. Naar verwachting vindt dit laatste begin 2023 plaats.

Green Deal Sportvisserij Loodvrij

Sportvisserij Nederland werkt in de Green Deal Sportvisserij Loodvrij samen met de Rijksoverheid, Unie van Waterschappen, Natuurmonumenten en Dibevo hard aan het terugdringen van het loodgebruik in de hengelsport en stimuleert het gebruik van milieuvriendelijke loodvervangers. Doel is om het loodgebruik in de sportvisserij in 2021 met 30% te reduceren en de hengelsport in 2027 volledig loodvrij te maken. Het voorstel van het ECHA ligt dan ook in lijn met de in Nederland gemaakte afspraken. Eind dit jaar wordt de Green Deal Sportvisserij Loodvrij met alle partners geëvalueerd. De nieuwe Europese ontwikkelingen zullen hierin worden meegenomen. Sportvisserij Nederland, hengelsportfederaties en -verenigingen zullen zich ook de komende jaren in blijven zetten om het gebruik van loodvervangers te stimuleren en om sportvissers bewust te maken van de risico's van het gebruik van vislood.
Meer informatie over de Green Deal Sportvisserij Loodvrij, milieuvriendelijke loodvervangers, loodvrije pilotgebieden, gezondheidsrisico's van (vis)lood en artikelen over loodvrij vissen vind je op Sportvisserijloodvrij.nl.

Het volledige bericht van het ECHA is hier te vinden.